

2 0 2 1

ENGLISH

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. Nos. 1 and 2 [Section—A (Reading)]	= 20
Q. Nos. 3-5 [Section—B (Writing)]	= 20
Q. Nos. 6-8 [Section—C (Grammar)]	= 10
Q. Nos. 9-14 [Section—D (Textual Questions)]	= 40
	<hr/>
	Total = 90

SECTION—A

(Reading)

1. Read the following passage carefully and answer the questions that follow :

King Bruce was a famous king of Scotland in Europe. He was a true patriot. He was very brave and courageous also. The ruler of England was very jealous of him. He raised a large army and invaded Scotland. Unluckily Bruce suffered a defeat and he had to run for life. So, the country of Scotland came under the English rule.

King Bruce made six brave attempts to free his country from the English yoke but all in vain. So, he was disappointed. He ran to a forest and hid himself in a cave. He was going to give up trying any more.

Suddenly the king's eyes fell on a spider hanging from a thread. It was trying to reach its cob-web. Every time it went up, it slipped down. But it kept trying again and again. It went on making effort after effort non-stop. Bruce counted nine brave attempts of the spider. Still it could not reach the cob-web.

The king was sure that the insect would now leave attempting any more. But he was in the wrong. Nine failures did not discourage the spider. It did not lose heart. After taking a little rest it started its tenth attempt. Step by step it went up. At first the king said, "Silly spider! Why doesn't it leave the attempt?"

But the king was surprised to see that this time the spider was just at the door-step of its cob-web. The king now watched it eagerly. Lo! A brave leap nestled it in its home.

"Bravo! Bravo!" the king cried out in praise, "all honour to those who try. Surely, I too must try again to win my throne."

So, Bruce raised an army once again. He invaded his enemy, the English king, with such a force that he won a grand victory. Scotland was free and Bruce was on his throne again.

Questions :

- (a) (i) Who was King Bruce? 1
(ii) Where did King Bruce run and where did he hide himself? 1
(iii) Why had King Bruce to run away? 1
(iv) What did King Bruce observe in the cave? 1
(v) What did King Bruce say to the spider at first? 2
(vi) What did King Bruce say to the spider at the end? 2
(vii) How did King Bruce make Scotland free? 2
- (b) Pick out the words from the passage that mean the following : 1×2=2
(i) A person who loves his or her country
(ii) Ready to face and endure danger or pain

2. Read the following passage given below and answer the questions that follow :

1. Ratan Tata had dreamt of manufacturing the cheapest car in India and in the world for ₹ one lakh, which most people could afford. India is a country of

(4)

middle-class people and most aspire to have a car. Therefore, a car which would meet their budget was very much required. The car's design and features must be artistic, pleasing and people should get attracted to it and desire to buy it. To make this car, Ratan Tata had to be very careful about spending on the development of the car and this was the biggest challenge. This was where most of the internationally well-known global carmakers had given up.

2. Ratan Tata had often observed families riding on two-wheelers, the father driving, the elder child standing in front, the mother sitting behind, holding the younger child or the baby. After seeing this, he thought about a car which would be affordable, safe, sustainable in all weather conditions. He then started working on the Nano project with his team and has today made a cheap but luxurious car for the people. He has fulfilled not only his own dream, but also the dream of some people who could not afford a car for a long time.
3. Ratan Tata had a business opportunity, he dreamt well for the people and not only did he fulfill his own dream, but also fulfilled the dreams of others by creating the Nano. People will be inspired by the achievements of Ratan Tata and will come up with better ideas.

Questions :

- (a) On the basis of your reading of the above passage, make notes on it and add a suitable title to it. 5
- (b) Make a summary of the above passage in about 80 words. 3

(5)

SECTION—B

(Writing)

3. You are arranging an educational tour to Tezpur in the last week of May. Describe your preparations to your classmates in about 100 words. 6

OR

You are Ramesh/Rina. You were one of the volunteers who donated blood at the Blood Donation Camp organized by the Students' Union of your school/college. Write a description about your experience and feelings while donating blood (maximum 100 words). 6

4. Write an article for your school/college magazine on the preventive measures for COVID-19 pandemic using the following points : 6

(i) Clean your hands often

(ii) Maintain a safe distance

(iii) Wear a mask

(iv) Stay home if you feel unwell and immediately consult a doctor

OR

Write an article for your school/college magazine on the importance of cleanliness in the school/college campus. 6

(6)

5. You are Ashish/Asha. You are planning to spend your summer vacation in Assam Bhawan, Kolkata. Write a letter to the Manager of Assam Bhawan (Russell Street, Middleton Row, Park Street, Kolkata-700071) requesting him to reserve a room for you. 8

OR

Write a letter to the Editor of 'The Assam Tribune' drawing attention of the authorities concerned to the problem of waterlogging and poor drainage system in your locality. 8

SECTION—C
(Grammar)

6. (a) Fill in the blanks with suitable determiners (any three) : 1×3=3
- (i) She made _____ mistakes while writing.
(much/many)
 - (ii) I have _____ friends in this city.
(few/a few/the few)
 - (iii) She has barely _____ beautiful dress.
(some/any)
 - (iv) _____ care could have prevented the accident.
(Little/A little)
 - (v) The Ganges is _____ holy river. (a/an)
 - (vi) The gardener waters _____ plants every day.
(this/that/these)

(7)

- (b) Rewrite any three of the following sentences with the correct form of verb given in the brackets : 1×3=3
- (i) It (rain) now, we can't go out.
 - (ii) She (read) a book when I visited her.
 - (iii) People (shout) when fire broke out last night.
 - (iv) We (go) to watch a football match today afternoon.
 - (v) An apple a day (keep) the doctor away.
 - (vi) The other employees had already left the office but John (still work) there.

7. Correct any two of the following : 1×2=2

- (a) The honesty is the best policy.
- (b) She invited my husband and myself.
- (c) She is one of the tallest girl in the class.
- (d) Give me the scissor.

8. Rewrite the following sentences as directed (any two) : 1×2=2

- (a) He works like a donkey all day long.
(Change into negative-interrogative)

- (b) John admitted his guilt.
(Change into complex sentence)
- (c) He liked what I suggested.
(Change into simple sentence)
- (d) Being innocent, he never thought of running away.
(Change into compound sentence)

SECTION—D

(Textual Questions)

9. Read any of the stanzas given below and answer the questions that follow :

- (a) And who art thou? Said I to the soft-falling shower,
Which, strange to tell, gave me an answer, as
here translated :
I am the Poem of Earth, said the voice of the rain,
Eternal I rise impalpable out of the land and
the bottomless sea,
Upward to heaven, whence, vaguely form'd, altogether
changed, and yet the same,

- (i) To whom the question is asked? 1
- (ii) Who is the Poem of Earth? 1
- (iii) Who rises eternally? 1
- (iv) To where does it rise? 1
- (v) Write a brief summary of the above stanza. 4

OR

- (b) When did my childhood go?
Was it the time I realized that adults were not
All they seemed to be,
They talked of love and preached of love,
But did not act so lovingly,
Was that the day!
- (i) Where do these lines occur? 1
- (ii) When does the poet think that he lost his
childhood? 1
- (iii) What do the adults talk of? 1
- (iv) Do the adults act lovingly? 1
- (v) What does the speaker think about the adults? 4

10. Answer any *two* of the following questions : 3×2=6

- (a) What does rain do to the earth, as has been said by
the voice of the rain?
- (b) What is the 'laboured ease of loss' in the poem,
A Photograph?
- (c) Briefly evaluate the poet's attitude towards life as seen
in the last stanza of the poem, *A Photograph*.
- (d) Why does the poet say that his childhood "went to
some forgotten place"?
- (e) What does the phrase 'strange to tell' mean in the
poem, *The Voice of the Rain*?

11. Answer any *five* of the following questions : 2×5=10

- (a) How did the author's grandmother look?
- (b) How did the author's grandfather look in his portrait?
- (c) How did the author's grandmother prepare to take him to the village school?
- (d) Why did the author's grandmother not like his city school?
- (e) What do the earth's vital signs reveal?
- (f) Why is it said that "forests precede mankind; deserts follow"?
- (g) How can population explosion be controlled?
- (h) What are the things that Verrier Elwin loves about Assam?
- (i) What does Verrier Elwin like about the people of Kenya and Tanganyika?
- (j) What does Verrier Elwin say about the art of personal decoration of the people of Assam?

12. (a) "Industry has a most crucial role to play in this new Era of Responsibility." Elaborate this view. 6

OR

(b) Describe how the author's grandmother fed the sparrows in the afternoon. 6

13. Answer any *one* of the following questions : 6

- (a) How do you distinguish between information gathering and insight formation from your reading of *Albert Einstein at School*?
- (b) "The school system often curbs individual talents." Discuss this matter from your reading of *Albert Einstein at School*.
- (c) What do you understand about Einstein's nature from his conversations with his History Teacher, his Mathematics Teacher, and his Head Teacher?

14. Answer any *two* of the following questions in brief : 2×2=4

- (a) Why did Mr. Braun scold young Einstein?
- (b) Why did Albert see no point in learning dates and facts from History books?
- (c) What was Mathematics Teacher Koch's opinion about Albert?
- (d) Who was Yuri? How did he help Albert?

2021

ASSAMESE

(Modern Indian Language)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×8 = 8
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×5 = 10
Q. No. 3 carries 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 4 carries 6 marks	= 6
Q. No. 5 carries 2 marks	= 2
Q. No. 6 carries 1 mark	= 1
Q. No. 7 carries 4 marks	= 4
Q. No. 8 carries 1 mark each	1×3 = 3
Q. No. 9 carries 2 marks each	2×4 = 8
Q. No. 10 carries 4 marks each	4×2 = 8
Q. No. 11 carries 6 marks	= 6
Q. No. 12 carries 1 mark each	1×4 = 4
Q. No. 13 carries 6 marks	= 6
Q. No. 14 carries 4 marks each	4×2 = 8
Q. No. 15 carries 1 mark each	1×4 = 4
Q. No. 16 carries 2 marks each	2×3 = 6
	<hr/>
	Total = 100

(2)

১। তলৰ যি কোনো আঠোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

১×৮=৮

- (ক) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ কৰ্মৰাজিত সন্তুষ্ট হৈ সেই সময়ৰ ভাৰত চৰকাৰে কি উপাধি প্ৰদান কৰিছিল ?
- (খ) সতৰঞ্চি মানে কি ?
- (গ) গৌৰৱ কিহৰ পৰা ওপজে ?
- (ঘ) সুন্দ আৰু উপসুন্দ দৈতাই পুৰাণৰ কোনগৰাকী সুন্দৰীৰ বাবে পৰস্পৰ যুদ্ধ কৰি মৃত্যুবৰণ কৰিছিল ?
- (ঙ) মানুহক কিহে অমৰত্ব প্ৰদান কৰে ?
- (চ) বছৰেলে লিখা গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?
- (ছ) পাশ্চাত্য সভ্যতাৰ জন্মভূমি বুলি কোনখন নগৰক কোৱা হয় ?
- (জ) 'উৰণীয়া হাঁহৰ মাত' গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (ঝ) 'ধীমান' শব্দটোৰ অৰ্থ লিখাঁ।

২। তলৰ যি কোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবাঁ :

২×৫=১০

- (ক) তেজপুৰত গান্ধীজীয়ে কি দুটা জটিল বিষয় বক্তৃতাবে ৰাইজক বিশদকৈ বুজাই দিছিল ?
- (খ) কোন চনৰ, কোন তাৰিখে মহাত্মা গান্ধী তেজপুৰ ঘাটত নামিছিল ?
- (গ) কালিৰাম মেধিৰ দ্বাৰা সম্পাদিত দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।
- (ঘ) দুজন বিখ্যাত ব্যায়ামবীৰৰ নাম লিখাঁ।

(3)

(ঙ) 'ডিক্লাইন এণ্ড ফল'ৰ শেষ বাক্যটো লিখি শেষ কৰাৰ পাছত কি এক বিপুল আনন্দই গিবনৰ মন ভৰাই তুলিছিল, পাঠৰ আধাৰত লিখাঁ।

(চ) আৰৱী গ্ৰন্থত প্লেটো আৰু আৰিস্ততলৰ নাম কি বুলি আছিল ?

(ছ) দুখন প্ৰাচীন ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম লিখাঁ।

৩। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

৪×৪=১৬

- (ক) "আচৰিত, ৰায়চাহাব খিতাপধাৰীয়ে গান্ধীক আদৰ্শবলৈ আহে।" এই কথাষাৰ কোনে, কি প্ৰসংগত, কাক কৈছিল, বুজাই লিখাঁ।
- (খ) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাই গাত লোৱা আশী নহৰী সূতাৰ চেলেংখনৰ সন্দৰ্ভত মহাত্মা গান্ধীৰ সৈতে কেনেধৰণৰ বাৰ্তালাপ হৈছিল, তোমাৰ ভাষাৰে লিখাঁ।
- (গ) "প্ৰকৃত গৌৰৱৰ কাৰণ জ্ঞান, আত্মসংযম আৰু আত্মদানৰ পৰা ওলায়।" ব্যাখ্যা কৰাঁ।
- (ঘ) নেপোলিয়ন আৰু জুলিয়াছ ছিজাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ।
- (ঙ) এডৱাৰ্ড গিবনৰ চমু পৰিচয় দিয়াঁ।
- (চ) "যুৰোপৰ বিশ্ববিদ্যালয়বোৰত মেধা-চৰ্চাৰ অনুপ্ৰেৰণা আহিছিল কিন্তু আৰৱৰ জগতৰ আৰ্হি আৰু প্ৰেৰণাৰ পৰা।" কথাষাৰ বুজাই লিখাঁ।

৪। তলৰ যি কোনো এটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ :

৬

- (ক) হোমেন বৰগোহাঞিৰ সাহিত্যকৃতি
- (খ) 'গৌৰৱ' পাঠটিৰ লেখক পৰিচিতি
- (গ) 'ডিক্লাইন এণ্ড ফল' গ্ৰন্থৰ বিষয়বস্তু আৰু গুৰুত্ব

(4)

৫। তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (ক) চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ 'বিয়াৰ প্ৰেজেন্ট' গল্পটিৰ ঘাই বৈশিষ্ট্য কি ?
- (খ) চৈয়দ আব্দুল মালিকে লিখা ভ্ৰমণকাহিনীমূলক গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ? এই গ্ৰন্থখনৰ বাবে তেওঁ কি বঁটা লাভ কৰিছিল ?

৬। 'বিয়াৰ প্ৰেজেন্ট' শীৰ্ষক গল্পটো প্ৰথমে কোনখন আলোচনীত প্ৰকাশ পাইছিল ?

৭। তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (ক) কি পৰিস্থিতিৰ বাবে নাজিয়াই বিয়ালৈ বুলি যাত্ৰা কৰিও অৱশেষত বিয়ালৈ নগ'ল ?
- (খ) "ডাঙৰ, ধনী মানুহৰ ঘৰৰ বিয়া, আৰু ধুম-ধাম নহ'বনে?" কোনে, কাক, কি-প্ৰসংগত এইদৰে কৈছিল, বিৱৰি লিখাঁ।

৮। তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (ক) শংকৰদেৱে কোনটো কাণ্ড পুনৰ বচনা কৰি মাধৱ কন্দলিৰ ৰামায়ণ সম্পূৰ্ণ কৰি তোলে ?
- (খ) "জয় জয় যাদৱ জলনিধিজা..." বৰগীতটিত কাৰ গুণানুকীৰ্তন কৰা হৈছে ?
- (গ) দেৱকান্ত বৰুৱাৰ কবিতা-পুথিখনৰ নাম কি ?
- (ঘ) 'এখন চিঠি' কবিতাটো হেম বৰুৱাৰ কোনখন কাব্যপুথিৰ অন্তৰ্গত ?

(5)

৯। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

২×৪=৮

- (ক) বিভীষণ কোন ? তেওঁৰ দুটা চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।
- (খ) মাধৱ কন্দলীয়ে কোন শতিকাৰ, কোনগৰাকী ৰজাৰ পৃষ্ঠপোষকতাত সংস্কৃত ৰামায়ণৰ পদ অসমীয়ালৈ ভাঙনী কৰিছিল ?
- (গ) ধনবৰ আৰু ৰতনী কোন ?
- (ঘ) ইব্ৰাহিম কোন আছিল ? তেওঁ কি বীৰত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিছিল ?
- (ঙ) সৈনিকজনে চিঠিখন সেইদিনাই ডাকত দিব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি ?
- (চ) বামধেনু যুগৰ দুগৰাকী কবিৰ নাম লিখাঁ।

১০। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ (যি কোনো দুছোৱা) :

৪×২=৮

- (ক) "জগজনজীৱন অজন জনাৰ্দন দনুজদমন দুখহাৰী।
মহদানন্দ কন্দ পৰমানন্দ নন্দনন্দন বনচাৰী॥"
- (খ) "চৰায়ে তুলিলে ঐ ছ'ৰা পোৱালি,
গছৰ ডাল শুৱনি কৰি।
ৰতনীক তুলিলে মাকে-বাপেকে,
ধনাইৰ কালশতৰু কৰি।"
- (গ) "নিজম দুপৰীয়া সুখৰিটি মাৰি
মাতিলে নো কোনে কাক ?
বিজন বনত কোন ক'ত আছে ?
হালিছে গছৰ আগ।"
- (ঘ) "মন্ত্ৰিত্ব যাৰ শেষ কল্পনা, এছেমৰী যাৰ আশা,
সিনো কি বুজিব হে বীৰ, তোমাৰ ৰণ-দুৰ্দ ভাষা ?"
- (ঙ) "এয়া আদেশ আহিছে। যাব লাগে।
শত্ৰু-সৈন্যই চেলা গিৰিপথ অতিক্ৰম কৰিছে।
চিঠিখন আজি ডাকত দিয়া নহ'ব।"

১১। তলৰ যি কোনো এটা কবিতাৰ মূলভাব লিখাঁ :

৬

- (ক) বৰগীত : জয় জয় যাদৱ
(খ) লাচিত ফুকন
(গ) এখন চিঠি

১২। চমু উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো চাৰিটা) :

১×৪=৪

- (ক) 'গোম সাপৰ বংশ' বুলি কাক কোৱা হৈছিল ?
(খ) 'কুশল কোঁৱৰ' নাটকৰ ৩নং দৰ্শনত সন্নিবিষ্ট কৰা গীতটিৰ ৰচক কোন ?
(গ) কুশল কোঁৱৰে কোন চনত বিয়া পাতিছিল ?
(ঘ) "আমি কিন্তু সংকল্পৰ দাস। অহিংসা-মন্ত্ৰত আমি আটায়ে দীক্ষিত হৈছোহঁক।"
সংলাপটি কাৰ ?
(ঙ) সুভাষ বসুক ভাৰতৰ নিৰ্যাতিত জনতাই কি নাম দিছিল ?
(চ) "জাগ ডেকা তেজ, জাগ আজি জাগ..." গীতটি কাৰ ৰচনা ?

১৩। (ক) 'কুশল কোঁৱৰ' নাটকখনত ৰে'ল বগবোৱাৰ বিৱৰণ কোনটো দৰ্শনত আছে? এই
দৰ্শনটিৰ মূল কথাখিনি যুকিয়াই লিখাঁ।

১+৫=৬

অথবা

(খ) 'কুশল কোঁৱৰ' নাটকৰ মূল নাৰী চৰিত্ৰ দুটিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ।

৬

১৪। উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো দুটা) :

৪×২=৮

(ক) "কোনে কয়—কোনে কয়—মূলা গাভৰুৰ মৃত্যু হৈছে— জয়মতীৰ মৃত্যু
হৈছে..." কোনে, কাক, কি প্ৰসংগত এইদৰে কৈছিল, লিখাঁ।

(খ) ১৯৪২ চনৰ ১০ অক্টোবৰৰ নিশা সুৰেন ফুকনে কুশল কোঁৱৰলৈ লিখা চিঠিখনৰ
মৰ্মাৰ্থ কি আছিল ?

(গ) গাঁওবুড়া চৰিত্ৰটিৰ কুটিলতা 'কুশল কোঁৱৰ' নাটকখনিত কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে,
চমুকৈ লিখাঁ।

(ঘ) 'কুশল কোঁৱৰ' নাটকৰ ৰচয়িতাগৰাকীৰ সাহিত্যকৃতিৰ চমু পৰিচয় আগবঢ়োৱাঁ।

১৫। তলৰ যি কোনো চাৰিযোৰা সমোচ্চাৰিত শব্দৰ অৰ্থৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰাঁ :

১×৪=৪

চুটি, ছুটি ; কাঁহ, কাহ ; বাগ, বান ; হাত, হাট ; পানী, পাণি ; ডৰ, দৰ ;
নীৰ, নীড়।

১৬। উপযুক্ত ঠাইত চন্দ্ৰবিন্দু আৰু অ'স্বৰ প্ৰয়োগ কৰি তলৰ বাক্যকেইটা পুনৰ শুদ্ধকৈ লিখাঁ
(যি কোনো তিনিটা) :

২×৩=৬

(ক) চৰাইজনী মোৰ সো কাষেদি উৰি গল।

(খ) বেল বজাৰ আগতেই আমি পৰীক্ষাগৃহত সোমালো।

(গ) তুমি অহা হলে ময়ো গলোহেতেন।

(ঘ) বল খেলা চাওগৈ বল।

(ঙ) 'দন্ত'ৰ পৰা দাত, 'হংস'ৰ পৰা হাহ শব্দ নিস্পন্ন হৈছে।

2021

ADVANCE ASSAMESE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×4 = 4
Q. Nos. 2 & 3 carry 5 marks each	5×2 = 10
Q. No. 4 carries 6 marks	= 6
Q. No. 5 carries 1 mark each	1×4 = 4
Q. No. 6 carries 5 marks	= 5
Q. No. 7 carries 2 marks each	2×3 = 6
Q. No. 8 carries 6 marks	= 6
Q. No. 9 (a) carries 3 marks each	3×2 = 6
Q. No. 9 (b) carries 5 marks	= 5
Q. No. 9 (c) carries 1 mark	= 1
Q. No. 9 (d) carries 2 marks	= 2
Q. Nos. 10 & 11 carry 5 marks each	5×2 = 10
Q. No. 12 carries 6 marks	= 6
Q. No. 13 carries 4 marks	= 4
Q. No. 14 (a) carries 5 marks	= 5
Q. No. 14 (b) carries 2 marks each	2×2 = 4
Q. No. 14 (c) carries 1 mark	= 1
Q. Nos. 15 & 16 carry 6 marks each	6×2 = 12
Q. No. 17 carries 1 mark each	1×3 = 3
	<hr/>
	Total = 100

- ১। তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো চাৰিটা) : $1 \times 8 = 8$
- (ক) 'অসমীয়া ব্যাস' ৰূপে পৰিচিত শংকৰী যুগৰ সাহিত্যিকগৰাকীৰ নাম লিখাঁ।
- (খ) 'মুণ্ডমালী' কাৰ নাম ?
- (গ) 'প্ৰিয়তমাৰ চিঠি' কোন শ্ৰেণীৰ কবিতা ?
- (ঘ) 'বিদ্ৰোহী কবি' নামেৰে পৰিচিত কবিগৰাকী কোন ?
- (ঙ) চামুৰায়ে চুলিৰ জঁটাত কি খুঁচি ৰাখে ?
- (চ) নকল-নবিছ কাক বোলে ?
- ২। (ক) কি পৰিস্থিতিত শিৱই খেতি কৰিবলৈ সন্মত হৈছিল ? শিৱৰ কৃষি-কৰ্মৰ এটি বৰ্ণনা দিয়াঁ। $1 + 8 = 9$
- অথবা
- (খ) চনেট কাক বোলে ? 'প্ৰিয়তমাৰ চিঠি' কবিতাটিত চনেটৰ বৈশিষ্ট্য কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰাঁ। $2 + 3 = 5$
- ৩। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ (যি কোনো এছোৱা) : $2 + 3 = 5$
- (ক) "কি কৰিবো কৃষি আই ভঙ্গুৱা শংকৰ।
কৈত শুনি আছাহাঁ চহকী ভিক্ষুকৰ ॥"
- (খ) "জাগ জাগ যৌৱনৰ উগ্ৰ বক্তৰাগ,
জগত জীপাল কৰা সাৰ।"
- ৪। তলৰ যি কোনো এটা কবিতাৰ মূলভাব লিখাঁ : 6
- (ক) প্ৰিয়তমাৰ চিঠি
- (খ) চামুৰাই
- (গ) পছোৱাৰ ডাক
- ৫। চমু উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো চাৰিটা) : $1 \times 8 = 8$
- (ক) "আমাৰ বংশত অপণ্ডিত নাই। তই মূৰ্খ হ'ব খুইছনে?" কোনে, কাক কৈছিল ?
- (খ) কোনখন পুৰাণৰ পৰা প্ৰথমে কাপ ধৰি শংকৰদেৱে 'হৰিচন্দ্ৰোপাখ্যান' ৰচনা কৰিছিল ?
- (গ) গ্ৰীক গীতিকবি পিন্দাৰ বিশ্বসাহিত্যত কিহৰ বাবে অমৰ হৈছে ?
- (ঘ) হেগেল কোন ?
- (ঙ) ৰাণী এলিজাবেথৰ জীৱনীতকৈ কাৰ জীৱনী বেছি উপকাৰী ?

- ৬। (ক) "আৰু একদিন অধ্যাপকে সবে ছাত্ৰক বোলে, মোক একোটা শ্লোক কৰি দেহঁক।" শংকৰদেৱে গুৰুগৃহত কেনেদৰে শ্লোক ৰচনা কৰিছিল, তোমাৰ ভাষাৰে লিখাঁ। 5
- অথবা
- (খ) ছাত্ৰৰ প্ৰধান কৰ্তব্যসমূহ কি কি ? কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈৰ প্ৰবন্ধটিৰ আলমত চমুকৈ আলোচনা কৰাঁ। 5
- ৭। তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ : $2 \times 3 = 6$
- (ক) সকলো শিশুৰ কথা ৰাখি শংকৰদেৱে ব্ৰহ্মপুত্ৰত কিমান সময় বুৰ মাৰি থাকি, কি ধৰি আনিছিল ?
- (খ) 'কথা গুৰু চৰিত' পুথিত কোন দুজন গুৰুৰ জীৱনবৃত্ত আলোচিত হৈছে ?
- (গ) টলষ্টয় কোন ? তেওঁ লিখা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।
- (ঘ) নালন্দা কি কাৰণে বিখ্যাত ?
- ৮। "টিকেन्द्रজিতে দেশৰ হকে প্ৰাণ বিসৰ্জন দি স্বহীদ হ'ল।" টিকেन्द्रজিৎ চৰিত্ৰটিৰ মাজেৰে প্ৰবল স্বদেশপ্ৰেম আৰু বীৰত্ব কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ। 6
- ৯। (ক) তলত দিয়া যি কোনো দুটা চৰিত্ৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ : $3 \times 2 = 6$
- কুলচন্দ্ৰ ; মধুমঞ্জৰী ; মিঃ কুইন্টন ; চন্দ্ৰলেখা।
- (খ) 'টিকেन्द्रজিৎ' নাটকখনত মুঠ কেইটা অংক আছে ? তাৰে অন্তিম অংকৰ শেষ দৰ্শনটিৰ মূল কথাখিনি যুকিয়াই লিখাঁ। $1 + 8 = 9$
- (গ) 'টিকেन्द्रজিৎ' নাটকখন প্ৰথমবাৰলৈ কোন চনত 'আকাশবাণী'ৰ গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ যোগেদি প্ৰচাৰিত হৈছিল ? 1
- (ঘ) "তুমি মোৰ লগত ধেমালি কৰিছা নেকি ডাঙৰীয়া?" কোনে, কাক ডাঙৰীয়া বুলি কৈছিল ? $1 + 1 = 2$
- ১০। (ক) 'যীশুখৃষ্টৰ ছবি' গল্পটিৰ মাজেৰে গল্পকাৰে গোৰা চিপাহীজনৰ জীৱন কেনেদৰে অংকন কৰিছে, আলোচনা কৰাঁ। 5
- অথবা
- (খ) "মুক্তি—আঃ কি মধুৰ।" মঞ্জুলাই কেনেধৰণৰ মুক্তি বিচাৰিছিল ? সেই মুক্তি তেওঁ পালেনে—বুজাই লিখাঁ। $2 + 3 = 5$

- ১১। (ক) গোৰা চিপাহীজনৰ ছোৱালী দুজনীৰ নাম কি আছিল? ২
 (খ) চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত চুটিগল্প সংকলনটিৰ নাম লিখাঁ। ১
 (গ) “যীশুখৃষ্টৰ ছবি নহয়, যীশুখৃষ্টৰ ফটো।” কোনে, কাক, কি প্ৰসংগত এনেদৰে কৈছিল? ১+১=২
- ১২। (ক) বস্তুনিষ্ঠ কবিতাৰ বিষয়ে এটি পৰিচয়মূলক টোকা যুগুত কৰাঁ। ৬
 অথবা
 (খ) “উৎকৃষ্টতম শব্দৰ উৎকৃষ্টতম বিন্যাসেই হ’ল কবিতা।” ব্যাখ্যা কৰাঁ। ৬
- ১৩। চমু টোকা লিখাঁ (যি কোনো এটা) : ৪
 (ক) বহস্যবাদী কবিতা
 (খ) স্বদেশপ্ৰেমমূলক কবিতা
 (গ) লিমাৰিক
- ১৪। (ক) ছন্দ কাক বোলে? ছন্দৰ এককসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ। ২+৩=৫
 (খ) সংজ্ঞাসহ উদাহৰণ দিয়া (যি কোনো দুটা) : ২×২=৪
 মাত্ৰা ; স্তৰক ; চৰণ ; দুলভী ; লেচাৰি ছন্দ।
 (গ) তলৰ কাব্যপংক্তিটোত কি ছন্দ ব্যৱহৃত হৈছে? ১
 “যত দিবা পক্ষী ফল ফুল ভক্ষি
 কাঢ়য় সুস্বৰ বাৰ।
 কুহু কুহু ধ্বনি কোকিলৰ শুনি
 বহয় মলয় বাৰ।।”
- ১৫। জোনাকী যুগৰ যি কোনো এগৰাকী মহিলাকবিৰ কাব্যকৃতিৰ বিষয়ে এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগুত কৰাঁ। ৬
- ১৬। অসমীয়া কাব্য-সাহিত্যলৈ চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা অথবা হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ অৱদান সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখাঁ। ৬
- ১৭। চমু উত্তৰ লিখাঁ : ১×৩=৩
 (ক) ‘প্ৰতিমাৰ খনিকৰ’ বুলি কোনগৰাকী কবিক কোৱা হয়?
 (খ) ‘অসম সংগীত’ কোনে লিখিছিল?
 (গ) ‘বাঁহী’ আলোচনীখনৰ সম্পাদকগৰাকীৰ নাম লিখাঁ।

2 0 2 1

ENVIRONMENTAL EDUCATION

Full Marks : 40

Pass Marks : 12

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1(a) carries 1 mark each	:	$1 \times 5 = 5$
Q. No. 1(b) carries 1 mark each	:	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 3 carries 3 marks each	:	$(2+1) \times 4 = 12$
Q. No. 4 carries 5 marks each	:	$5 \times 2 = 10$
		<hr/>
		Total = 40

(2)

1. (a) Answer in one or two words : 1×5=5

এটা বা দুটা শব্দত উত্তৰ দিয়া :

(i) Define biodiversity.

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(ii) What is the name of the solid mantle of the earth?

পৃথিৱীৰ কঠিন স্তৰটোৰ নাম কি?

(iii) Which day is observed as the World Environment Day?

কোন তাৰিখে 'বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস' উদ্‌যাপন কৰা হয়?

(iv) Give the name of a Biosphere Reserve of Assam.

অসমৰ এখন বায়'স্ফি়েৰ বিজাৰ্ভৰ নাম লিখা।

(v) Write the full form of NIDM.

NIDM ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) Fill in the blanks : 1×3=3

খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা :

(i) 'The First Decade of Action for Road Safety' is _____.

'দ্যা ফাৰ্ষ্ট ডিকেদ অৱ একশ্যন ফৰ ৰোড ছেফ্টি' হ'ল _____।

(ii) Tiger is _____ level consumer of ecosystem.

বায়ু হ'ল পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ _____ স্তৰৰ উপভোক্তা।

(iii) Cholera is a _____ disease.

কলেৰা হ'ল এবিধ _____ হোৱা ৰোগ।

(3)

2. Write short accounts of (any five) : 2×5=10

চমু বৰ্ণনা দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Food chain

খাদ্য শৃংখল

(b) Ex situ conservation

আন্তঃসংৰক্ষণ

(c) Sources of sound pollution

শব্দ প্ৰদূষণৰ উৎসসমূহ

(d) Causes of threats to biodiversity

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ ধ্বংসৰ কাৰণসমূহ

(e) The Wildlife (Protection) Act, 1972

বন্যপ্ৰাণী (সুৰক্ষা) আইন, 1972

(f) Acid rain

অম্ল বৰষুণ

(g) Greenhouse effect

সেউজগৃহ প্ৰভাৱ

3. Define and distinguish (any four) : (2+1)×4=12

সংজ্ঞা আৰু পাৰ্থক্য লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Lithosphere and Hydrosphere

ভূ-মণ্ডল আৰু জলমণ্ডল

(b) Producer and Consumer

উৎপাদক আৰু উপভোক্তা

(4)

(c) Renewable and Non-renewable resources

নৱীকৰণ আৰু অনৱীকৰণযোগ্য সম্পদ

(d) Pollutant and Pollution

প্ৰদূষক আৰু প্ৰদূষণ

(e) Road marking and Zebra crossing

পথ ৰেখাঙ্কন আৰু জেব্ৰা ক্ৰছিং

(f) Biodegradable and Non-biodegradable wastes

জৈৱ বিয়োজনীয় আৰু জৈৱ অ-বিয়োজনীয় বৰ্জিত পদাৰ্থ

4. Answer the following questions (any two) : 5×2=10

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) Describe the various air pollutants.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বায়ু প্ৰদূষকসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) What do you mean by global warming? Mention two consequences of global warming.

গোলকীয় উষ্ণায়ন বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ দুটা প্ৰতিফলন উল্লেখ কৰা।

(c) Write the importance of health and hygiene.

স্বাস্থ্য আৰু পৰিচ্ছন্নতাৰ গুৰুত্ব লিখা।

(d) Write the major causes of deforestation in N-E India.

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বনাঞ্চল ধ্বংসৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ লিখা।

2 0 2 1

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 4 marks each	:	4×10 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each	:	6×4 = 24
		<hr/>
		Total = 100

(2)

1. Answer the following as directed (any twelve) : 1×12=12

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসাবে উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটা) :

- (a) Who authored *On the Origin of Species*?
On the Origin of Species গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা কোন ?
- (b) What is the meaning of the word *Homo sapiens*?
'হ'ম' চেপিয়েঞ্চ' শব্দৰ অৰ্থ কি ?
- (c) Where is the Altamira cave located?
আল্টামিৰা গুহা ক'ত অৱস্থিত ?
- (d) Who was Amerigo Vespucci?
আমেৰিগো ভেচপুচি কোন আছিল ?
- (e) In which year was the First World War begun?
কোন চনত প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ আৰম্ভ হৈছিল ?
- (f) Who was the last ruler of Independent Babylon?
স্বাধীন বেবিলনৰ শেষৰজন ৰজা কোন ?
- (g) What is 'One Thousand and One Nights'?
'এক হাজাৰ এক ৰাতি' কি ?
- (h) When was the French Revolution begun?
ফৰাছী বিপ্লৱ কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল ?
- (i) Who was the leader of Luddism?
লুডিবাদৰ নেতা কোন আছিল ?
- (j) Mesopotamian weapons were made up of _____.
(bronze / copper)
(Choose the correct answer)
মেছোপটেমিয়াৰ অস্ত্ৰবোৰ _____ ৰে নিৰ্মিত। (ব্ৰঞ্জ / তাম)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(3)

- (k) Who wrote the *Feudal Society*?
Feudal Society গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (l) What do you understand by the word 'Renaissance'?
'ৰেনেছা' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।
- (m) In which year was the Suez Canal opened for trade?
কোন চনত চুয়েজ খাল ব্যৱসায়ৰ বাবে মুকলি কৰা হয় ?
- (n) During whose reign was the Dome of Rock constructed?
কাৰ দিনত Dome of Rock নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?
- (o) Who was Aryabhatta?
আৰ্যভট্ট কোন আছিল ?
- (p) When was the British East India Company established?
ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানী কোন চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?
- (q) _____ wrote *The Natural History*. (Elder Pliny / Tacitus)
(Choose the correct answer)
The Natural History _____ লিখিছিল। (জ্যেষ্ঠ প্লিনি / টেচিটাচ)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
- (r) _____ was known as the 'Father of Neo-Persian Poetry'.
(Firdausi / Rudaki)
(Choose the correct answer)
_____ ক 'নৱ-পাৰ্চী ভাষাৰ পিতৃপুৰুষ' হিচাপে জনা যায়।
(ফিৰদৌচী / ৰোদাকী)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(4)

2. Answer the following questions in brief (any twelve) :

2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটা) :

- (a) What is fossil?
জীৱাশ্ম কি ?
- (b) What is cuneiform? From which language is it derived?
কিউনিফৰ্ম কি ? ইয়াক কোনটো ভাষাৰ শব্দৰ পৰা লোৱা হৈছে ?
- (c) What is the meaning of the word 'Mesopotamia'? Name the two rivers in the middle of which Mesopotamia was located.
'মেছোপটেমিয়া' শব্দৰ অৰ্থ কি ? কোন দুখন নদীৰ মাজত মেছোপটেমিয়া অৱস্থিত ?
- (d) What do you understand by division of labour?
শ্ৰমৰ বিভাজন বুলিলে কি বুজা ?
- (e) Which two languages were used in administration in the Roman Empire?
কোন দুটা ভাষা ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনিক কাম-কাজত ব্যৱহৃত হৈছিল ?
- (f) Write any two legal rights enjoyed by the women in the Roman Empire.
ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ মহিলাই লাভ কৰা যি কোনো দুটা আইনী অধিকাৰ লিখা ।
- (g) Mention the two special taxes paid by the non-Muslims in the Central Islamic Empire.
মধ্য ইছলামীয় সাম্ৰাজ্যত অ-মুছলিমসকলে দিবলগীয়া বিশেষ কৰ দুবিধ কি কি ?

(5)

- (h) Write any two religious rituals practised by Muhammad.
মহম্মদে প্ৰচাৰ কৰা যি কোনো দুটা ধৰ্মীয় আচৰণ লিখা ।
- (i) What is cosmography?
ক'চম'গ্ৰাফী কি ?
- (j) Name two important cities of Italy.
ইটালীৰ দুখন গুৰুত্বপূৰ্ণ চহৰৰ নাম লিখা ।
- (k) Write any two privileges enjoyed by the Nobility of France.
ফৰাছী অভিজাত শ্ৰেণীটোৱে লাভ কৰা যি কোনো দুটা বিশেষ সুবিধা লিখা ।
- (l) What were the functions of guilds?
গীল্ডৰ কামবোৰ কি আছিল ?
- (m) Mention any two demerits of industrialization.
ঔদ্যোগীকৰণৰ যি কোনো দুটা কুফল লিখা ।
- (n) Who first used the word 'Industrial Revolution'?
'ঔদ্যোগিক বিপ্লৱ' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?
- (o) What was triangular trade?
ত্ৰিকোণীয় বেপাৰ কি ?
- (p) What is oral history?
মৌখিক বুৰঞ্জী কি ?
- (q) Name two provinces of Near East.
নিকট প্ৰাচ্যৰ দুখন প্ৰদেশৰ নাম লিখা ।

3. Answer the following questions (any ten) : 4×10=40
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

- (a) How did early human collect food?
আদিম মানৰে কেনেদৰে খাদ্য সংগ্ৰহ কৰিছিল ?
- (b) Write two differences between hominoids and hominids.
হ'মিনয়ড আৰু হ'মিনিডৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (c) Write a note on the social hierarchy in the Roman Empire.
ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ সামাজিক শ্ৰেণীৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।
- (d) Write a short note on the controlling of workers in the Roman Empire.
ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ শ্ৰমিকৰ পৰিচালনা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।
- (e) Write the differences between free peasants and serfs.
মুক্ত কৃষক আৰু পৰাধীন কৃষকৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
- (f) Write a note on the life of monks.
ভিক্ষুসকলৰ জীৱন-প্ৰণালী সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।
- (g) Discuss the contribution of the Arabs in the field of science.
বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আৰবসকলৰ অৱদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (h) Who was Sun Yat-sen? What were his Three Principles?
হান য়েং-ছেন কোন আছিল ? তেওঁৰ তিনিটা নীতি কি কি ?

- (i) Discuss how modernization transformed the daily life of the Japanese.
জাপানীসকলৰ দৈনন্দিন জীৱনক আধুনিকীকৰণে কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছিল, আলোচনা কৰা।
- (j) Make a brief note on the encounters of the native of North America with the European.
উত্তৰ আমেৰিকাৰ মূল বাসিন্দাসকলৰ ইউৰোপীয়সকলৰ লগত হোৱা সংঘৰ্ষৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- (k) Discuss about the causes of the Industrial Revolution in Britain.
ব্ৰিটেইনত ঔদ্যোগিক বিপ্লৱ আৰম্ভ হোৱাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
- (l) Explain the developments which reflected the humanist thought.
মানৱতাবাদী চিন্তাধাৰাৰ প্ৰতিফলন কি কি ক্ষেত্ৰত হৈছিল, আলোচনা কৰা।
- (m) How did the developments of canals and railways help in industrialization?
খাল আৰু ৰেলপথৰ উন্নতিয়ে ঔদ্যোগীকৰণত কেনেদৰে সহায় কৰিছিল ?
- (n) Write a note on humanist thoughts.
মানৱতাবাদী চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

4. Answer the following questions (any four) : 6×4=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Discuss about the learning and culture in the Central Islamic States.
মধ্য ইছলামিক দেশৰ শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss about the trade and commerce of the Roman Empire.

ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What were the three orders of the French society? Write briefly on each of them.

ফৰাছী সমাজৰ তিনিটা শ্ৰেণী কি কি আছিল? তেওঁলোকৰ প্ৰত্যেকৰে বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(d) Write a note on the Meiji Restoration in Japan.

জাপানত মেইজী পুনৰ্স্থানৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(e) Discuss the rise of the Communist Party of China.

চীনৰ কমিউনিষ্ট দলৰ উত্থানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Draw a map of Britain and show the centers of iron and coal manufacturing.

ব্ৰিটেইনৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি লো আৰু কয়লা উৎপাদন কৰা স্থানসমূহ চিহ্নিত কৰা।

Or / নাইবা

Draw a map of Britain and show the cotton cloth producing areas.

ব্ৰিটেইনৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি কপাহী কাপোৰ তৈয়াৰ কৰা স্থানসমূহ চিহ্নিত কৰা।

2021

ECONOMICS

*Full Marks : 100**Pass Marks : 30**Time : 3 hours**The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

PART—A / বিভাগ—ক

Q. No. 1(a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 2-7 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

PART—B / বিভাগ—খ

Q. No. 15(a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 16-21 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 22-26 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

Total (PART—A & PART—B) : 50+50=100

(2)

PART—A

বিভাগ—ক

1. Answer the following as directed :

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you understand by market economy? 1

বজাৰ অৰ্থনীতি বুলিলে কি বুজা ?

(b) Opportunity cost is also known as _____ cost. 1
(Fill in the blank)

সুযোগ ব্যয়ক _____ ব্যয় বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(c) Define utility. 1

উপযোগিতাৰ সংজ্ঞা লিখা।

(d) What is the shape of average product curve? 1

গড় উৎপাদন বেখাৰ আকৃতি কেনেকুৱা ?

(e) What is the relation between marginal cost curve of a 1
firm and its supply curve?

প্রতিষ্ঠান এখনৰ প্ৰান্তিক ব্যয় বেখা আৰু যোগান বেখাৰ সম্পর্ক কি ?

(f) What is price-ceiling? 1

দামৰ উচ্চ-সীমা কি ?

2. What are the central problems of an economy? 2

অৰ্থনীতি এখনৰ কেন্দ্ৰীয় সমস্যাকেইটা কি কি ?

OR / অথবা

What does a production possibility curve indicate? 2

উৎপাদন সম্ভাৱ্য বেখাই কি নিৰ্দেশ কৰে ?

(3)

3. Write the law of diminishing marginal utility. 2

ক্রমহ্রাসমান প্ৰান্তিক উপযোগিতা বিধিটো লিখা।

OR / অথবা

What is complementary good? Write with example. 2

পৰিপূৰক দ্ৰব্য কি ? উদাহৰণসহ লিখা।

4. What do you understand by fixed factor and variable 2
factor of production?

উৎপাদনৰ স্থিৰ উপাদান আৰু পৰিৱৰ্তনশীল উপাদান বুলিলে কি বুজা ?

5. State the law of variable proportion. 2

পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাত বিধিটো লিখা।

OR / অথবা

What is market supply? How is the market supply curve 1+1=2
derived?

বজাৰ যোগান কি ? বজাৰ যোগান বেখা কেনেদৰে আহৰণ কৰা হয় ?

6. Write the conditions for determining profit maximizing 2
output for a firm under perfect competition.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰ ব্যৱস্থাৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ লাভ সৰ্বোচ্চকাৰী উৎপাদনৰ স্তৰ নিৰ্ধাৰণৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা চৰ্তকেইটা লিখা।

OR / অথবা

“Firms under monopolistic competition produce 2
differentiated products.” Interpret the sentence.

“একচেটিয়াধৰ্মী প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিষ্ঠানে পাৰ্থক্যযুক্ত দ্ৰব্য উৎপাদন কৰে।” বাক্যশাৰীৰ অৰ্থ বুজাই লিখা।

(4)

7. (a) What does a budget line indicate? 1

বাজেট ৰেখাই কি নিৰ্দেশ কৰে?

(b) The slope of the budget line is _____.
(Fill in the blank) 1

বাজেট ৰেখাৰ ঢাল _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

OR / অথবা

What do you understand by 'monotonic preferences'? 2

'অপবিত্তনীয় অগ্ৰাধিকাৰ' বুলিলে কি বুজা?

8. Prepare an imaginary demand schedule and on its basis, draw a demand curve. 4

এখন কাল্পনিক চাহিদা অনুসূচী তৈয়াৰ কৰা আৰু ইয়াৰ ভিত্তিত এডাল চাহিদা ৰেখা অংকন কৰা।

OR / অথবা

Discuss the characteristics of indifference curve. 4

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

9. The following table gives total cost (TC) schedule of a firm. Determine total variable cost (TVC), average variable cost (AVC), average cost (AC) and marginal cost (MC) schedule : 4

তলৰ তালিকাত প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ মুঠ ব্যয় (TC) অনুসূচী দিয়া আছে। মুঠ পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় (TVC), গড় পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় (AVC), গড় ব্যয় (AC) আৰু প্ৰান্তিক ব্যয় (MC) অনুসূচী গণনা কৰা :

Quantity of Output (Q) উৎপন্নৰ পৰিমাণ (Q)	0	1	2	3	4
Total Cost (TC) মুঠ ব্যয় (TC)	10	40	60	80	95

(5)

OR / অথবা

(a) Define average fixed cost. 1

গড় স্থিৰ ব্যয়ৰ সংজ্ঞা লিখা।

(b) When a firm produces 4 units of output, its total cost is ₹40 and total variable cost is ₹20. Calculate average fixed cost. 2

এখন প্ৰতিষ্ঠানে 4 গোট দ্ৰব্য উৎপাদন কৰিলে মুঠ ব্যয় হয় 40 টকা আৰু মুঠ পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় হয় 20 টকা। গড় স্থিৰ ব্যয় গণনা কৰা।

(c) Draw an average fixed cost curve. 1

এডাল গড় স্থিৰ ব্যয় ৰেখা অংকন কৰা।

10. Write four differences between perfectly competitive market and monopoly market. 4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰ আৰু একচেটিয়া বজাৰৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লিখা।

OR / অথবা

Write the characteristics of monopolistic competitive market. 4

একচেটিয়াধৰ্মী প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

11. Define the following : 1×4=4

তলত দিয়াসমূহৰ সংজ্ঞা লিখা :

(a) Normal profit

স্বাভাৱিক লাভ

(b) Super-normal profit

অস্বাভাৱিক লাভ

(6)

(c) Break-even point

সমাবস্থা বিন্দু

(d) Shut-down point

উৎপাদন বন্ধ বিন্দু

12. Briefly discuss two factors that affect supply curve of a firm.

4

প্রতিষ্ঠান এখনৰ যোগান বেখাক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা কাৰকৰ বিষয়ে সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

Diagrammatically explain how market equilibrium is attained.

4

বজাৰ ভাৰসাম্য অৱস্থা কেনেদৰে আহৰণ কৰা হয় চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

13. (a) What is marginal revenue of a firm?

1

প্রতিষ্ঠান এখনৰ প্ৰান্তিক আয় কি?

(b) Write the difference between revenue and profit of a firm.

1

প্রতিষ্ঠান এখনৰ ৰাজহ বা আয় আৰু লাভৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(c) For a firm under perfect competition, show that Price (P) = Average Revenue (AR) = Marginal Revenue (MR).

4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ বাবে দেখুওৱা যে বজাৰ দৰ (P) = গড় আয় (AR) = প্ৰান্তিক আয় (MR)।

(7)

OR / অথবা

(a) Define production function.

1

উৎপাদন ফলনৰ সংজ্ঞা লিখা।

(b) What does an isoquant indicate?

1

সম-উৎপাদন বেখাই কি নিৰ্দেশ কৰে?

(c) The slope of an isoquant is ____ (positive / negative / zero).

(Fill in the blank with the correct option) 1

সম-উৎপাদন বেখাৰ ঢাল ____ (ধনাত্মক / ঋণাত্মক / শূন্য)।

(উপযুক্ত বিকল্পৰ সহায়ত খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) The production function for a firm is given as $Q = 2L^2K^2$, where Q is quantity of output, L is the amount of labour employed and K is the amount of capital employed. Find total output when the firm employs 5 units of labour and 2 units of capital. Estimate total output if labour employed falls to 0 unit and capital employed increases to 10 units.

3

প্রতিষ্ঠান এখনৰ প্ৰদত্ত উৎপাদন ফলন হৈছে $Q = 2L^2K^2$ য'ত Q হৈছে উৎপাদনৰ পৰিমাণ, L হৈছে শ্ৰমৰ পৰিমাণ আৰু K হৈছে মূলধনৰ পৰিমাণ। 5 গোট শ্ৰম আৰু 2 গোট মূলধন নিয়োগ কৰিলে প্ৰতিষ্ঠানখনৰ মুঠ উৎপাদন কিমান হ'ব? শ্ৰমৰ নিয়োগ 0 গোটলৈ হ্রাস পালে আৰু মূলধনৰ নিয়োগ 10 গোটলৈ বৃদ্ধি হ'লে মুঠ উৎপাদন নিৰ্ণয় কৰা।

14. What do you understand by movement along the demand curve and shift in the demand curve? Explain with the help of diagram.

6

চাহিদা বেখাৰ চলন আৰু চাহিদা বেখাৰ স্থানান্তৰ বুলিলে কি বুজা? চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(8)

OR / অথবা

- (a) What does price elasticity of demand indicate? 1
চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাই কি নিৰ্দেশ কৰে ?
- (b) Write the formula of calculating price elasticity of demand. 1
চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ধাৰণৰ সূত্রটো লিখা।
- (c) What do you understand by 'elastic demand' and 'inelastic demand'? 2
'স্থিতিস্থাপক চাহিদা' আৰু 'অস্থিতিস্থাপক চাহিদা' বুলিলে কি বুজা ?
- (d) When the price of a commodity is ₹ 4, then 25 units of it is demanded. When the price increases to ₹ 5, the quantity demanded falls to 20 units. Calculate price elasticity of demand. 2
4 টকা দৰত দ্ৰব্য এটাৰ 25 গোট চাহিদা কৰা হয়। দৰ 5 টকালৈ বৃদ্ধি হ'লে চাহিদা 20 গোটলৈ হ্রাস পায়। চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা গণনা কৰা।

PART—B

বিভাগ—খ

15. Answer the following as directed :

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who is known as the father of economics? 1
অর্থবিজ্ঞানৰ পিতৃ বুলি কাক জনা যায় ?
- (b) Give the meaning of statistics in plural sense. 1
বহুবচনত পৰিসংখ্যাৰ অৰ্থ লিখা।

(9)

- (c) What is primary data? 1
প্রাথমিক তথ্য কি ?
- (d) Statistics deals only with quantitative data. 1
(Write whether the statement is True or False)
পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানে মাথোন সাংখ্যিক তথ্যহে বিচাৰ কৰে।
(উক্তিটো সঁচা নে মিছা লিখা)
- (e) Arithmetic mean is mostly affected by _____. 1
(Fill in the blank)
সমান্তৰ মাধ্য _____ ৰ দ্বাৰা সৰ্বাধিক প্ৰভাৱিত হয়।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- (f) Index numbers are also termed as _____. 1
(Fill in the blank)
সূচক সংখ্যাক _____ বুলিও জনা যায়।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

16. Write two importances of statistics in economics. 2
অর্থবিজ্ঞানত পৰিসংখ্যাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

OR / অথবা

Mention any two limitations of statistics. 2
পৰিসংখ্যাৰ যি কোনো দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

17. Write two advantages of direct personal investigation method of data collection. 2
তথ্য সংগ্ৰহৰ প্ৰত্যক্ষ ব্যক্তিগত অনুসন্ধান পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

OR / অথবা

Write two advantages of classification of data. 2
তথ্যৰ শ্ৰেণীকৰণৰ দুটা সুবিধা লিখা।

18. What do you understand by class frequency and class interval? 2

শ্রেণী বাৰংবাৰতা আৰু শ্রেণী অন্তৰাল বুলিলে কি বুজা?

OR / অথবা

Write two differences between discrete and continuous variable. 2

বিচ্ছিন্ন চলক আৰু অবিচ্ছিন্ন চলকৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

19. Write two characteristics of a good average. 2

ভাল গড়ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

20. Write two merits of mode. 2

বহুলকৰ দুটা সুবিধা লিখা।

21. Write the formula of calculating median for continuous frequency distribution. 2

অবিচ্ছিন্ন বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ ক্ষেত্ৰত মধ্যমা নিৰ্ধাৰণৰ সূত্ৰটো লিখা।

OR / অথবা

Give the formula of calculating arithmetic mean by step deviation method in case of continuous series. 2

অবিচ্ছিন্ন বিভাজনৰ ক্ষেত্ৰত ক্ৰম-বিচলন পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি সমান্তৰ মাধ্য গণনা কৰাৰ সূত্ৰটো লিখা।

22. What are the advantages of sampling method of data collection over the census method? 4

তথ্য সংগ্ৰহৰ পিয়ল পদ্ধতিৰ তুলনাত নমুনা পদ্ধতিৰ সুবিধাসমূহ কি কি?

OR / অথবা

Write the characteristics of a good questionnaire. 4

এখন ভাল প্ৰশ্নাৱলীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

23. Briefly discuss the importance of index number. 4

সূচক সংখ্যাৰ গুৰুত্ব চমুকৈ আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

Mention the steps in constructing index number. 4

সূচকাংক গঠনৰ পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ কৰা।

24. Define correlation. What do you understand by positive, negative and zero correlation? Write with example. 1+1+1+1=4

সহসম্বন্ধৰ সংজ্ঞা লিখা। ধনাত্মক, ঋণাত্মক আৰু শূন্য সহসম্বন্ধ বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ লিখা।

OR / অথবা

Explain the concept of scatter diagram. 4

প্ৰকীৰ্ণ চিত্ৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

25. What is range? Write one merit and two demerits of range. 1+1+2=4

বিস্তাৰ কি? বিস্তাৰৰ এটা গুণ আৰু দুটা দোষ লিখা।

OR / অথবা

Write a short note on 'measures of dispersion'. 4

'বিচ্ছুৰণৰ মাপ'ৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

26. Discuss the limitations of median. 4

মধ্যমাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

Determine median for the following distribution : 4

তলৰ বিভাজনৰ বাবে মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা :

Wages (in ₹)	20	21	22	23	24	25	26	27	28
মজুৰি (টিকাত)									
No. of Workers	8	10	11	16	20	25	19	9	6
শ্ৰমিকৰ সংখ্যা									

27. Briefly discuss the merits and demerits of arithmetic mean. 6

সমান্তৰ মাধ্যৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

(a) What do you understand by measures of central tendency? 1

কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ মাপ বুলিলে কি বুজা?

(b) What are the three main types of measures of central tendency? Define each of them. 1+3=4

কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ উল্লেখযোগ্য মাপ তিনিটা কি কি? প্ৰতিটোৰ সংজ্ঞা লিখা।

(c) Write the empirical relation between mean, median and mode. 1

মাধ্য, মধ্যমা আৰু বহুলকৰ মাজৰ পৰীক্ষামূলক সম্পৰ্কটো লিখা।

28. Briefly discuss four advantages and two disadvantages of diagrammatic presentation of data. 4+2=6

চিত্ৰৰ সহায়ত তথ্য উপস্থাপনৰ চাৰিটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা চমুকৈ আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

What do you understand by tabulation of data? Briefly discuss the objectives of tabulation of data. 2+4=6

তথ্যৰ তালিকাকৰণ বুলিলে কি বুজা? তথ্যৰ তালিকাকৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

2 0 2 1

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. Nos. 1 and 2 (Unit—I)	= 15
Q. Nos. 3-12 (Unit—II)	= 50
Q. Nos. 13-16 (Unit—III)	= 20
Q. Nos. 17 and 18 (Unit—IV)	= 15
	<hr/>
	Total = 100

UNIT—I

(Reading an Unseen Passage and a Poem)

1. Read the passage given below and answer the questions that follow :

Just at that turning between Market Road and the lane leading to the chemist's shop he had his establishment. If anyone doesn't like the word 'establishment', he is welcome to say so, because it was actually something of a vision spun out of air. At eight you would not see him, and again at ten you would see nothing, but between eight and ten he arrived, sold his goods and departed.

Those who saw him remarked thus, "Lucky fellow! He has hardly an hour's work a day and he pockets ten rupees—what graduates are unable to earn! Three hundred rupees a month!" He felt irritated when he heard such glib remarks and said, "What these folk do not see is that I sit before the oven practically all day frying all this stuff... ."

He got up when the cock in the next house crowed; sometimes it had a habit of waking up at three in the morning and letting out a shriek. "Why has the cock lost its normal sleep?" Rama wondered as he awoke, but it was a signal he could not miss. Whether it was three o'clock or four, it was all the same to him. He had to get up and start his day.

At about 8:15 in the evening he arrived with a load of stuff. He looked as if he had four arms, so many things he

carried about him. His equipment was the big tray balanced on his head, with its assortment of edibles, a stool stuck in the crook of his arm, a lamp in another hand, a couple of portable legs for mounting his tray. He lit the lamp, a lantern which consumed six pies' worth of kerosene every day, and kept it near at hand, since he did not like to depend only upon electricity, having to guard a lot of loose cash and a variety of miscellaneous articles.

When he set up his tray with the little lamp illuminating his display, even a confirmed dyspeptic could not pass by without throwing a look at it. A heap of *bondas*, which seemed puffed and big but melted in one's mouth; *dosais*, white, round and limp, looking like layers of muslin; *chappatis* so thin that you could lift fifty of them on a little finger; duck's eggs, hard-boiled, resembling a heap of ivory balls; and perpetually boiling coffee on a stove. He had a separate aluminum pot in which he kept chutney, which went gratis with almost every item.

He always arrived in time to catch the cinema crowd coming out after the evening show. A pretender to the throne, a young scraggy fellow, sat on his spot until he arrived and did business, but our friend did not let that bother him unduly. In fact, he felt generous enough to say, "Let the poor rat do his business when I am not there." This sentiment was amply respected, and the pretender moved off a minute before the arrival of the prince among caterers.

His customers liked him. They said in admiration, "Is there another place where you can get coffee for six pies and four *chappatis* for an anna?" They sat around his tray, taking what they wanted. A dozen hands hovered about it every minute, because his customers were entitled to pick up, examine and accept their stuff after proper scrutiny.

Though so many hands were probing the lot, he knew exactly who was taking what : he knew by an extraordinary sense which of the *jutka*-drivers was picking up *chappatis* at a given moment; he could even mention his licence number; he knew that the stained hand nervously coming up was that of the youngster who polished the shoes of passers-by; and he knew exactly at what hour he would see the wrestler's arm searching for the perfect duck's egg, which would be knocked against the tray corner before consumption.

His custom was drawn from the population swarming the pavement : the boot-polish boys, for instance, who wandered to and fro with brush and polish in a bag, endlessly soliciting, "Polish, sir, polish!" Rama had a soft corner in his heart for the waifs. When he saw some fat customer haggling over the payment to one of these youngsters he felt like shouting, "Give the poor fellow a little more. Don't grudge it. If you pay an anna more he can have a *dosai* and a *chappati*. As it is, the poor fellow is on half-rations and remains half-starved all day."

It rent his heart to see their hungry, hollow eyes; it pained him to note the rags they wore; and it made him very unhappy to see the tremendous eagerness with which they came to him, laying aside their brown bags. But what could he do? He could not run a charity show; that was impossible. He measured out their half-glass of coffee correct to the fraction of an inch, but they could cling to the glass as long as they liked.

Questions :

- (a) State True or False : ½×4=2
- (i) Rama owned a catering industry.
 - (ii) The eatables on the tray were not at all tempting for the customers.
 - (iii) The person in the present context is an early riser.
 - (iv) The passage details on the activities of a charity show.
- (b) Where was the 'establishment' located? 1
- (c) Why did Rama keep the lantern near at hand? 1
- (d) Enlist the food items mentioned in the passage. 2
- (e) Who is the 'poor rat' referred to? What did 'it' do before the 'prince' arrived? 1+1=2
- (f) How did Rama feel for the waifs? Comment. 2

2. Read the poem given below and on the basis of your reading, answer the questions that follow :

Whose woods these are I think I know.
 His house is in the village though;
 He will not see me stopping here
 To watch his woods fill up with snow.
 My little horse must think it queer
 To stop without a farmhouse near
 Between the woods and frozen lake
 The darkest evening of the year.
 He gives his harness bells a shake
 To ask if there is some mistake.
 The only other sound's the sweep
 Of easy wind and downy flake.
 The woods are lovely, dark and deep,
 But I have promises to keep,
 And miles to go before I sleep,
 And miles to go before I sleep.

Questions :

- (a) What are the two sounds hinted at in the poem? 1
 (b) The poem indicates a particular season of the year.
 What is it? 1
 (c) What do you know about the owner of the woods? 1
 (d) Explain the line "And miles to go before I sleep". 2

UNIT—II

(Poetry and Prose)

[Poetry]

3. Answer either (a) or (b) :

(a) Continuous as the stars that shine
 And twinkle on the milky way,
 They stretched in never-ending line
 Along the margin of a bay :
 Ten thousand saw I at a glance,
 Tossing their heads in sprightly dance.

- (i) Answer any *two* of the following questions : 1×2=2
 1. Name the poet of the lines given above.
 2. Where were 'they' stretching?
 3. Give the meaning of the word 'sprightly'.
 (ii) Explain any three poetic devices used in the
 above lines along with their contexts. 3

OR

How does the poet describe 'them'? 3

(b) So, I have learnt many things, son,
 I have learned to wear many faces
 like dresses—homeface,
 officeface, streetface, hostface,

cocktailface, with all their conforming smiles
like a fixed portrait smile.

(i) Answer any *two* of the following questions : $1 \times 2 = 2$

1. Who is being addressed in the given lines?
2. Identify a simile used in the above lines.
3. What does 'conforming' mean?

(ii) Pick up different sorts of faces referred to in the
above lines. Enumerate them. 3

OR

"As a satire on modern life, the poem mocks
and ridicules some of the common behavioural
patterns." Examine the above lines in the light of
the given statement. 3

4. Answer any *one* of the following questions in about
80 words : 5

(a) Don't you feel that the poem, *When Autumn Came*
presents nature as a negative, decimating force?
Argue.

(b) Analyse the poem, *The Daffodils* as an illustration of
the Wordsworthian dictum about poetry being "the
spontaneous overflow of powerful emotions recollected
in tranquility".

5. Answer any *three* of the following questions within
25 words each : $2 \times 3 = 6$

- (a) Why has the poet described solitude as being blissful?
- (b) Explain the line "I wondered lonely as a cloud".
- (c) Why did the speaker want to unlearn the muting
things?
- (d) What is 'resurrection' in the context of the trees'
withered bodies?
- (e) How does Faiz Ahmed Faiz suggest the sociological
dimension in the poem you have read?

6. Answer any *two* of the following questions : $3 \times 2 = 6$

- (a) The lonely poet of the beginning finds his heart filled
with pleasure towards the end. Explore the reason
behind such transformation.
- (b) Narrate what had happened to the birds in autumn.
- (c) Why, do you think, the poet sees snake's bare fangs in
the mirror?

7. Answer any *three* of the following questions in 1 sentence
each : $1 \times 3 = 3$

- (a) Name the poetic autobiography written by
Wordsworth.
- (b) What is the gift of green?

(c) Who is Okolo?

(d) Match the items of List-A with those of List-B :

List-A	List-B
(i) Wordsworth	(1) Urdu poet
(ii) Okara	(2) English poet
(iii) Faiz	(3) Nigerian poet

[Prose]

8. Answer either (a) or (b) :

(a) It was pointed out to her that the pavement was the place for foot passengers, but she replied, "I'm going to walk where I like. We've got liberty now."

- (i) Who replies with the words within quotations? 1
- (ii) Which time period is referred to by 'now'? 1
- (iii) What was pointed out to her? 1
- (iv) How did the author comment on the issue of liberty? 2

(b) ...it also means the tiger and the rhino and the elephant, charismatic animals that evoke awe and excitement, and which are used as 'flagship' species for conservation programmes.

- (i) Who is/are the author/authors here? 1
- (ii) Why are certain animals called charismatic? 2
- (iii) Explain 'flagship' species. 2

9. Answer any one of the following questions in 80 words : 5

- (a) Prepare a character sketch of Pyotr Petrovich Milkin.
- (b) "...if trees, grass, herbs, creepers, etc., all grow then, won't there be economic development?" How do you reply to this?
- (c) Discuss the major themes of the essay, *The Rule of the Road*.

10. Answer any two of the following questions within 25 words

each : 2×2=4

- (a) What do you understand by "Hamlet's device" in relation to the suitor's trick?
- (b) Why did Pyotr's friend ask for a stag party?
- (c) Write a very short note on the title, *The Many and the None*.
- (d) What, according to Gardiner, are the liberties to preserve?

11. Answer any two of the following questions within 40 words

each : 3×2=6

- (a) Who is Hazlitt? What did he say about learning the fearsome instrument trambone?
- (b) What is bio-piracy? How does it affect a country?

(c) How does Anton Chekhov deal with the theme of love and marriage in *The Suitor and Papa*? Is the approach tragic, comical or satirical?

12. (a) Give the meaning of any *one* of the following words : 1

(i) embezzlement

(ii) appalled

(b) Give the synonyms of any *two* of the following words : 2

(i) banality

(ii) cordial

(iii) chaos

(c) Give the antonyms of any *two* of the following words : 2

(i) anarchy

(ii) dumbfounded

(iii) exclusive

UNIT—III

(Grammar)

13. Make sentences with any *three* pairs of words to illustrate the difference in meaning between them : 2×3=6

adopt-adept ; sensible-sensitive ; hair-hare ;
advice-advise ; book-book ; local-locale

14. Add question tag to the following sentences (any *four*) :

1×4=4

(a) Each of them is attentive, ____?

(b) You cannot go there, ____?

(c) Stop fighting, ____?

(d) He hardly visits his old parents, ____?

(e) Let's not waste water, ____?

(f) Everybody is responsible for the loss of democratic values, ____?

(g) The culprits had not yet been punished, ____?

15. Fill in the blanks with appropriate prepositions (any *five*) :

1×5=5

(a) The path of our life is beset ____ difficulties.

(b) We cannot prohibit ourselves ____ getting dejected.

(c) Sometimes we do not understand sadness, that is ____ our reach.

(d) In extreme adversity, both our mind and body will break ____.

(e) Still we need to carry ____ our responsibilities.

(f) Pain too is vital ____ our soul's enhancement.

(g) We are hardly aware ____ others' pain.

(h) During crisis, one should turn ____ strong philosophy.

16. Fill in the blanks with appropriate articles where necessary (any five) : 1×5=5

- (a) Hrishikesh is ____ MBA.
- (b) Just ____ hour ago the result was declared.
- (c) He is one of ____ brightest students.
- (d) But he needs to be ____ little careful about his personality.
- (e) He thinks himself ____ Dilip Shangvi.
- (f) I met ____ his teacher yesterday.
- (g) He should study ____ few books in the library on entrepreneurship.
- (h) His career will come to ____ close once he stops learning.

UNIT—IV

(Creative Writing Skill)

17. Write a paragraph in about 180–200 words on any one of the following : 8

- (a) Covid-19
- (b) Your Favourite Poet
- (c) Your Opinion on Online Class
- (d) IPL in UAE

18. Develop a story from the given outlines : 7

Three men resting under an apple tree—an apple fell onto the ground—Adam commented, “Don’t touch it, it is the symbol of sin”—Isaac remarked, “Let me discover something new out of this.” Steve opined, “I can think of a new business with this fruit.”—Argument among them—the tree enunciated, “Nonsense! First I must be here, otherwise all your arguments go in vain.”

2021

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

PART—A / क-शाखा

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 2-7 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 13 and 14 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

PART—B / ख-शाखा

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 16-21 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 22-26 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 27 and 28 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<u>Total = 50</u>

Total (Part—A & Part—B) : 50 + 50 = 100

(2)

PART—A

ক—শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

1. (a) Who was the Vice President of the Constituent Assembly? 1
সংবিধান সভাৰ উপ-সভাপতি কোন আছিল ?
- (b) The Directive Principles of the State Policy are justiciable. 1
(Write True or False)
ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ বাদযোগ্য।
(সত্য নে অসত্য লিখা)
- (c) When was the Election Commission of India formed? 1
ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগ কেতিয়া গঠন হৈছিল ?
- (d) Who is the nominal executive in India? 1
ভাৰতবৰ্ষত নামমাত্ৰ কাৰ্যপালিকা কোন ?
- (e) Who elects the members of the Legislative Assembly? 1
বিধানসভাৰ সদস্যসকলক কোনে নিৰ্বাচন কৰে ?
- (f) In which case did the Supreme Court advance the theory of basic structure of the Constitution of India? 1
উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ কোনটো গোচৰত ভাৰতৰ সংবিধানৰ মূল গাঁথনিৰ সূত্ৰ আগবঢ়াইছিল ?

(3)

2. Mention two functions of a Constitution. 2
সংবিধান এখনৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
3. Mention two goals of the Directive Principles of the State Policy. 2
ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।
4. Mention two federal features of the Indian Constitution. 2
ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
5. What do you mean by decentralization of power? 2
ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?
6. How was the size of the Council of Ministers limited by the 91st Amendment Act (2003)? 2
91তম সংশোধনী আইনে (2003) কিদৰে মন্ত্ৰী পৰিষদৰ আকাৰ সীমাবদ্ধ কৰিছিল ?
7. Why is India called a republic? 2
ভাৰতবৰ্ষক গণৰাজ্য বুলি কিয় কোৱা হয় ?
8. Discuss the differences between First Past the Post (FPTP) system and Proportional Representation (PR) system. 4
'প্ৰথম জনেই বিজেতা' পদ্ধতি আৰু 'সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব' পদ্ধতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(4)

9. Discuss the composition of State Legislative Assembly: 4

ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডল কেনেকৈ গঠন হয়, আলোচনা কৰা।

10. Explain the judicial review power of the Supreme Court of India. 4

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সমীক্ষাৰ ক্ষমতাটো ব্যাখ্যা কৰা।

11. Write a note on the centralizing tendency of the Indian Constitution. 4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

12. Write a short note on the political philosophy of the Indian Constitution. 4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

13. How is the Union Council of Ministers formed? Discuss its powers and functions. 6

কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীপৰিষদ কেনেকৈ গঠন কৰা হয়? মন্ত্ৰীপৰিষদৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যবলী আলোচনা কৰা।

OR / নাইবা

Discuss the emergency powers of the President of India. 6

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ জৰুৰীকালীন ক্ষমতাসমূহ আলোচনা কৰা।

(5)

14. Discuss the composition and functions of the Indian Parliament. 6

ভাৰতীয় সংসদৰ গঠন আৰু কাৰ্য্যবলী আলোচনা কৰা।

OR / নাইবা

Explain the law-making procedure of the Indian Parliament. 6

ভাৰতীয় সংসদৰ আইন-প্ৰণয়ন পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

PART—B

খ—শাখা

(Political Theory)

(ৰাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. (a) Who wrote the book, *Long Walk to Freedom*? 1

‘লং বাক টু ফ্ৰীডম’ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(b) Give an example of economic equality. 1

অৰ্থনৈতিক সমতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) In which year was the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted? 1

মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল?

(d) Mention one element of nationalism. 1

জাতীয়তাবাদৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(6)

(e) Give an example of structural violence.

গাঁথনিগত হিংসাব এটা উদাহৰণ দিয়া।

(f) Who wrote the book, *Republic*?

‘ৰিপাব্লিক’ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

16. Mention two subject matters of political theory.

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ দুটা বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰা।

17. What do you mean by social justice?

সামাজিক ন্যায় বুলিলে কি বুজা?

18. Define citizenship.

নাগৰিকত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া।

19. What is meant by National Right to Self-determination?

জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ মানে কি?

20. Mention two characteristics of a secular state.

এখন ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

/10

(7)

21. Write two sources of contemporary challenges towards peace.

সমসাময়িক বিশ্বত শান্তিৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বানৰ দুটা উৎস লিখা।

22. Discuss the differences between Political Science and Economics.

ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু অৰ্থনীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

23. Explain John Rawls' theory of justice.

জন ৰাউলছৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

24. Discuss the features of development.

উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

25. Mention four differences between citizens and aliens.

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

26. Write a note on non-violence.

অহিংসাব ওপৰত এটা টোকা লিখা।

27. What is freedom? Explain the main dimensions of freedom.

স্বাধীনতা কি? ইয়াৰ প্ৰধান দিশসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

/10

[Contd.

OR / নাইবা

What do you mean by equality? Discuss its various kinds. 6

সমতা বুলিলে কি বুজা ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সমতাসমূহ আলোচনা কৰা ।

28. "Political liberty without economic equality is meaningless." Explain. 6

“অৰ্থনৈতিক সমতা অবিহনে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা অৰ্থহীন ।” ব্যাখ্যা কৰা ।

OR / নাইবা

Discuss the relationship between Rights and Responsibilities. 6

অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা ।

2 0 2 1

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each	:	$4 \times 10 = 40$
Q. Nos. 4-7 carry 6 marks each	:	$6 \times 4 = 24$
		<hr/>
		Total = 100

1. Give appropriate answer as directed : 1×12=12

নিৰ্দেশানুসাৰে যথাযথ উত্তৰ দিয়া :

(a) "Education is the natural, harmonious and progressive development of man's innate powers." Who said this statement?

"মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক, সুসামঞ্জস্যপূৰ্ণ আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশেই শিক্ষা।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(b) The period from birth to 5 years is called _____.

(Fill in the blank)

জন্মৰ পৰা 5 বছৰৰ সময়ছোৱাক _____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) Hero worshipping is the characteristic of childhood.

(Write True or False)

বীৰপূজা বাল্যকালৰ বৈশিষ্ট্য।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(d) "Destiny of the nation is being shaped in her classroom." Who said this statement?

"এটা জাতি বা এখন দেশৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত গঢ় লয়।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(e) Individuals having IQ below 25 are known as idiots.

(Write True or False)

বুদ্ধাংক 25-ৰ তলৰ ব্যক্তিসকলক জড়ধী বুলি জনা যায়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(f) "Teacher is like the candle which lights others in consuming itself." Who said this statement?

"শিক্ষক হ'ল এডাল মমবাতিৰ দৰে যিয়ে নিজেই জ্বলি জ্বলি আনক পোহৰ দিয়ে।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(g) What does 'psyche' mean?

'Psyche'-ৰ অৰ্থ কি ?

(h) Who is the father of educational psychology?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?

(i) Write the instinct related to appetite emotion.

ক্ষুধা আবেগৰ লগত জড়িত প্ৰবৃত্তিৰ নাম লিখা।

(j) In which year was the Assam Primary Education Act passed?

কিমান চনত অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা আইন পাছ হৈছিল ?

(k) The word 'habit' is originated from the _____ language term 'habitus'.

(Fill in the blank)

'Habit' শব্দটো _____ ভাষাৰ 'habitus' শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(l) What is the name of the designation of the officer appointed by the Ahom rulers to look after the management of 'Satra' institutions?

আহোম প্ৰশাসকসকলে 'সত্ৰ' অনুষ্ঠানসমূহ পৰিচালনাৰ কামকাজ চোৱাচিতা কৰিবৰ বাবে নিয়োগ কৰা বিষয়াজনক কি বোলে ?

2. Answer the following questions :

2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is vocational aim of education?

শিক্ষাৰ বৃত্তিমূলক লক্ষ্য কি ?

(b) Write any two differences between formal and non-formal education.

আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মাজৰ যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(4)

(c) Write any two psycho-physical characteristics of infancy.

শৈশৱকালৰ যি কোনো দুটা মনো-শাৰীৰিক বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Write any two professional qualities of a teacher.

এজন শিক্ষকৰ যি কোনো দুটা বৃত্তিগত গুণাগুণ লিখা।

(e) What is stimulus?

উদ্দীপক কি?

(f) Write any two defects of existing curriculum.

প্ৰচলিত পাঠ্যক্ৰমৰ যি কোনো দুটা আসোঁৱাহ লিখা।

(g) Write two characteristics of habit.

অভ্যাসৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) Write a brief note on monitorial system.

মনিটৰিয়েল প্ৰথা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(i) Mention any two steps of forming good habits.

ভাল অভ্যাস গঠনৰ যি কোনো দুটা স্তৰ উল্লেখ কৰা।

(j) Write any two recommendations made by Wood's Despatch.

উদৰ প্ৰেৰণপত্ৰই আগবঢ়োৱা যি কোনো দুটা পৰামৰ্শ লিখা।

(k) Write any two main provisions of Gokhale's Bill.

গোখলে বিলৰ যি কোনো দুটা প্ৰধান দফা লিখা।

(l) Write any two objectives of DPEP.

DPEP ৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(5)

3. Answer the following questions :

4×10=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write four characteristics of democratic aim of education.

শিক্ষাৰ গণতান্ত্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write four principles of curriculum construction.

পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ চাৰিটা নীতি লিখা।

(c) Write four principles to be followed by a teacher to act as counsellor.

পৰামৰ্শদাতা হিচাপে এজন শিক্ষকে অনুসৰণ কৰিব লগা চাৰিটা নীতি লিখা।

(d) Mention any four branches of psychology.

মনোবিজ্ঞানৰ যি কোনো চাৰিটা শাখা উল্লেখ কৰা।

(e) Write four methods of educational psychology.

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ চাৰিটা পদ্ধতি লিখা।

(f) Write any four stages of perception.

সংবোধনৰ যি কোনো চাৰিটা স্তৰ লিখা।

(g) Mention four characteristics of conception.

সংপ্ৰত্যয়নৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(h) Write four methods of modification of instincts.

প্ৰবৃত্তি সংশোধনৰ চাৰিটা পদ্ধতি লিখা।

(6)

(i) Write a note on 'Tol' as indigenous educational institution.

দেশীয় শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে 'টোল'ৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(j) Mention four different types of children as classified on physical abilities.

শাৰীৰিক সামৰ্থ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শ্ৰেণীবিভাজন কৰা ল'ৰা-ছোৱালীৰ চাৰিটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

4. What do you mean by individual aim of education? Explain any four merits of social aim of education. 2+4=6

শিক্ষাৰ ব্যক্তিবাদী লক্ষ্য বুলিলে কি বুজা? শিক্ষাৰ সামাজিক লক্ষ্যৰ যি কোনো চাৰিটা গুণ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Discuss any three characteristics each of childhood and adolescence period. 3+3=6

বাল্যকাল আৰু কৈশোৰকালৰ প্ৰত্যেকৰে যি কোনো তিনিটাকৈ বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

OR / নাইবা

What is childhood? Mention any two educational provisions of childhood. Explain any three needs of adolescence. 1+2+3=6

বাল্যকাল কি? বাল্যকালৰ যি কোনো দুটা শৈক্ষিক ব্যৱস্থাৰ উল্লেখ কৰা। কৈশোৰকালৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰয়োজন ব্যাখ্যা কৰা।

6. What do you mean by school plant? Discuss any four special conditions to be fulfilled by a good library. 2+4=6

বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠান বা পৰিকল্পনা বুলিলে কি বুজা? এটা ভাল পুথিভঁৰালে পূৰণ কৰিব লগা যি কোনো চাৰিটা বিশেষ চৰ্ত আলোচনা কৰা।

(7)

7. Which Article of the Indian Constitution speaks about free and compulsory primary education? Explain any five objectives of Sarva Shiksha Abhiyan (SSA). 1+5=6

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কথা কৈছে? সৰ্বশিক্ষা অভিযান (SSA)-ৰ যি কোনো পাঁচটা উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা।

OR / নাইবা

In which year was national 'Janajagan Pracheta' programme accepted? Discuss any five characteristics of Total Literacy Campaign (TLC). 1+5=6

কিমান চনত ৰাষ্ট্ৰীয় 'জনজাগৰণ প্ৰচেষ্টা' কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হৈছিল? পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযান (TLC)-ৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
